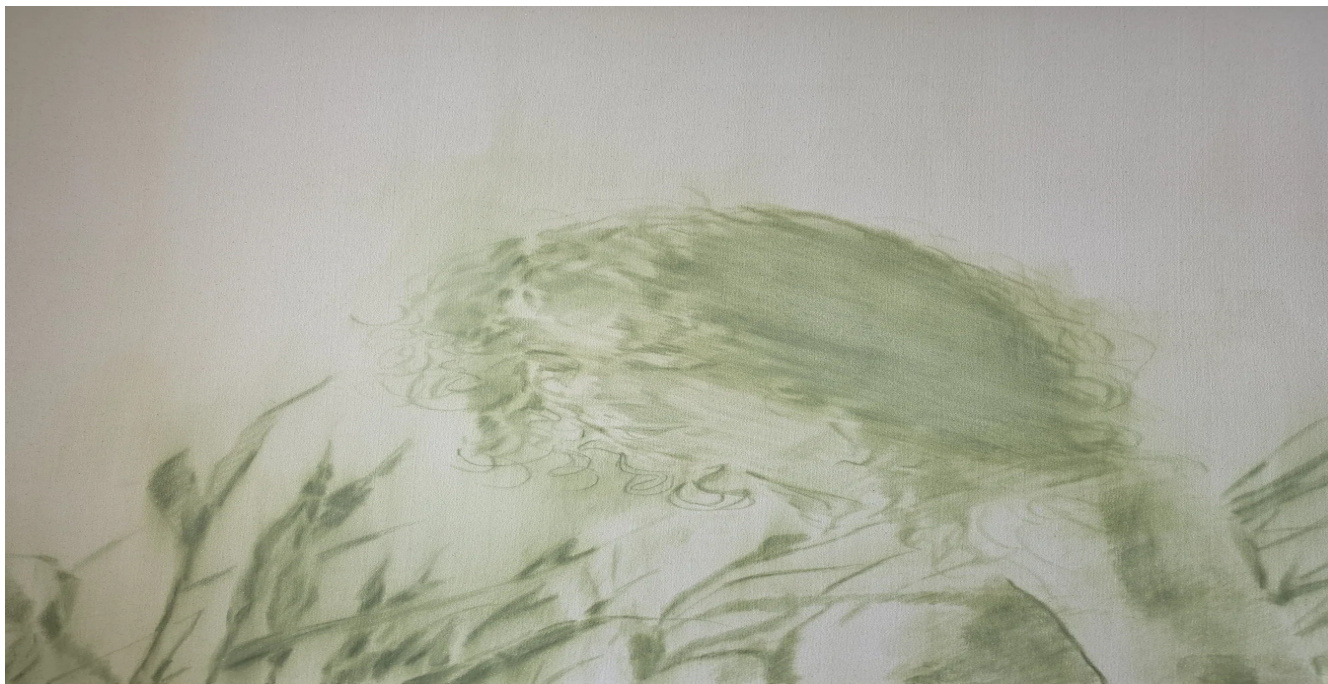

Puuetega inimeste õigused

Marleen Suvi. Vesi, rohelus ja ilus nägu 1. Õlipastell ja sädelus lõuendil, teras, vitraaž. 2025

Õiguskantsleri üks ülesanne on seista selle eest, et puuetega inimesed saaksid oma põhiõigusi ja -vabadusi teostada kõigi teistega võrdsetel alustel.

Õiguskantslerile esitati möödunud ülevaateaastral 110 avaldust, mis puudutasid puuetega inimeste õiguste rikkumist. Peamiselt pöörduiti õiguskantsleri poole haridus- ja sotsiaalvaldkonna küsimustega, kuid kaevati ka laiemalt diskrimineerimise üle. Mõnel juhul ei ole selliste murede lahendamine õiguskantsleri pädevuses, mistõttu antakse inimestele üldisi selgitusi.

Puuetega inimeste nõukoja tegevus

Puudega inimeste võimalused tööturul

Õiguskantsleri asutatud puuetega inimeste nõukoda kogunes aasta jooksul kahel korral. Esimesel korral arutati puuetega inimeste töötamise küsimusi.

Eestis on puuetega inimeste tööhõive kõrge (vt tabel 1) – töötab ka rohkem kui viiendik puuduva töövõimega inimestest. Hoolimata kõrgest tööhõivest on vähenenud töövõimega inimeste seas töötuid siiski rohkem kui töövõimeliste inimeste seas. See ei ole ainult Eestile iseloomulik olukord. Jooniselt 1 on näha, et ka mujal Euroopa Liidus on tegevuspiirangutega inimeste tööpuudus umbes kaks korda kõrgem kui töövõimeliste inimeste tööpuudus.

Tabel 1. Töövõimeliste ning puuduva ja osalise töövõimega 16–64-aastaste inimeste tööhõive näitajad aastatel 2024-2025

	Töövõimelised inimesed		Puuduva ja osalise töövõimega inimesed		Puuduva töövõimega inimesed		Osalise töövõimega inimesed	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Tööjõud	652 000	647 100	56 300	54 400	9900	9700	46 400	44 700
Tööhõive määr (protsentides)	80,1	80,0	51,6	49,7	22,1	23,2	69,4	65,9
Töötuse määr (protsentides)	7,4	7,0	13,9	15,2	21,0	16,0	12,3	15,1

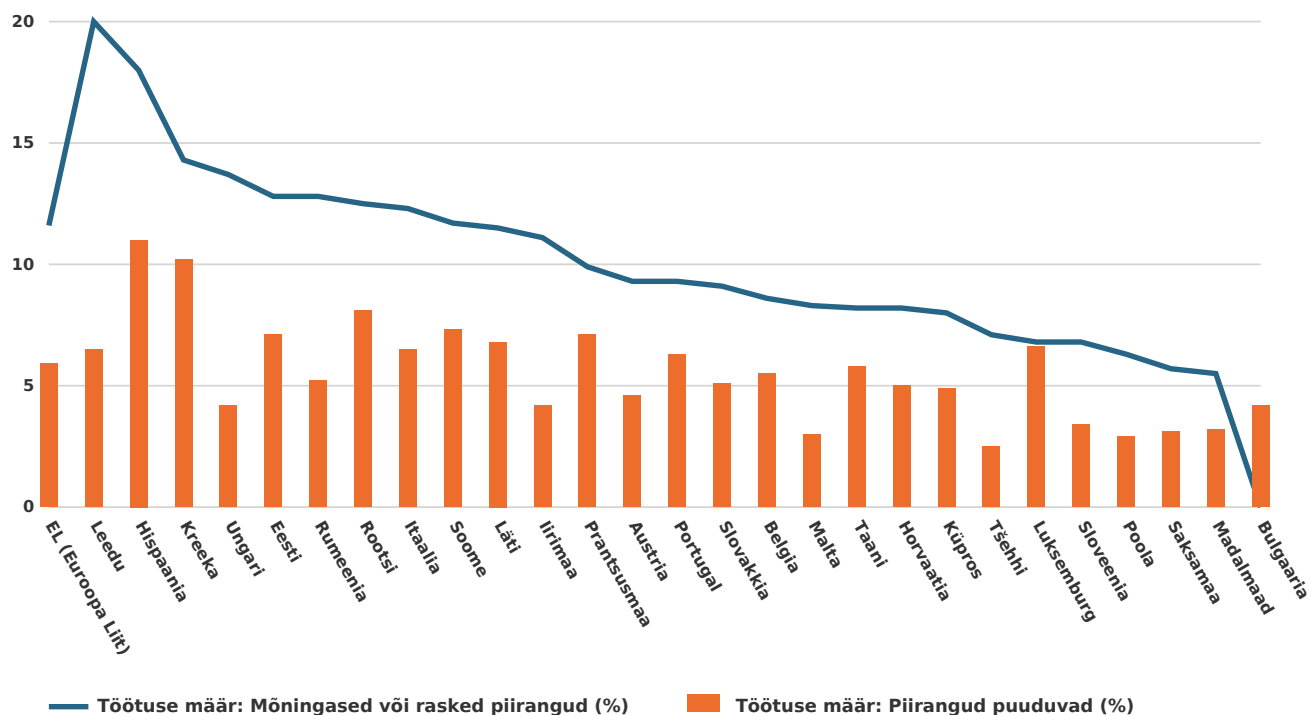
Allikas: [Statistikaamet](#)

Eestis on mitmeid riigi rahastatud meetmeid, mis on mõeldud vähenenud töövõimega inimeste tööle aitamiseks. Selleks tehakse näiteks maksusoodustusi ja antakse ettevõtjatele palgatoetust. Kui ettevõtja võtab tööle vähenenud töövõimega inimese, siis hüvitab riik tööandjale osaliselt sotsiaalmaksukulud. Eesti Töötukassa andmetel hüvitas riik 2025. aastal üle 28 000 vähenenud töövõimega inimese sotsiaalmaksukulud (tööandjaid oli 12 164).

Eesti Töötukassa kaudu

- asus tugiisiku toel tööle 178 inimest,
- sai tööalase rehabilitatsiooni teenust 2425 inimest,
- sai toetatud töölerakendamise teenust 139 inimest,
- kohandati töökohad kuuele inimesele,
- anti tööalane abivahend 102 inimesele.

Töötuse määr tegevuspiirangu järgi

Joonis 1. **Tegevuspiirangutega ja ilma piiranguteta 15-64-aastaste inimeste töötuse määr (protsentides) 2024. aastal riikide kaupa.** Töötuse määr näitab, kui suur osa majanduslikult aktiivsest rahvastikust ehk tööjõust on töötud. Allikas: [Eurostat](#)

Hoolimata suhteliselt kõrgeast tööhõive näitajast peavad puuetega inimesed töö leidmist siiski keeruliseks. Seetõttu sõnastati nõukoja koosolekul ettepanekud, kuidas saaks tööhõivet veelgi suurendada. Leiti, et töötajad võiksid ise olla oma erivajaduste suhtes avatumad ning selgitada tööandjatele, millised on nende vajadused.

Hea tööandja tahab pakkuda meeldivat töökeskkonda ega taha ühegi oma töötaja tervist rikkuda. Siiski võivad tööandjad pidada probleemiks seda, et erinevaid n-ö abistavaid teenuseid, nagu ka neid pakkuvaid riigi- ja omavalitsusasutusi on liiga palju, mistõttu on keeruline neist ülevaadet saada. Samasuguse probleemi ees võivad olla ka töötajad, kes ei pruugi olla kursis sellega, millist abi neil on võimalik saada, et hõlpsamini tööd leida või et tööl endale mõistlikke kohandusi taotleda.

Kuigi üldiselt arvatakse, et sotsiaalsete probleemide lahendamine on riigi ülesanne, on võimalik neid probleeme lahendada ka ettevõtluse kaudu. Kõige olulisem pole ju inimesele toetust maksta, vaid anda talle võimalus ise elatist teenida. Teinekord piisab juba sellest, kui tööandja teeb tööl mõistlikke kohandusi, mis ei pruugi ka kuigi kulukad olla. Palju aitab kaasa

ka tööandja ja -võtja paindlikkus. Näiteks Kiviõlis asuv tehas, mille töötajatest 30 protsenti on tervisekahjustusega, tegi mitukümmend aastat tagasi teadliku otsuse võtta tööle just vähenenud töövõimega inimesi, sest piirkonnas napib tööjõudu. Sel viisil loodi endale konkurentsieelis. Samamoodi võiksid mõelda ka teised ettevõtjad.

Nõukoja liikmed kirjeldasid veel mitmeid võimalusi, kuidas saaks mõjutada tööandjaid erivajadusega inimestele tööd pakkuma. Nii näiteks lähtuvad ka Eesti suuremad ettevõtted nn ESG majandusmudelist ehk sellistest sotsiaalsetest ja juhtimisstandarditest, mis seavad esikohale keskkonnahoiu, sotsiaalse õigluse ning läbipaistva ja vastutustundliku juhtimise põhimõtted. Kuigi avalikus ruumis arutletakse palju keskkonnahoiu ja kliimamuutuste leevendamise teemadel, on jätkusuutlik ja ohutu töökeskkond ning töökoha mitmekesisus sama olulised küsimused. Sellega seotult on välisriikides koht ka n-ö sotsiaalsetel ettevõtetel, mida Eestis pole kuigi palju.

Erivajadusega inimeste tööhõivet saab suurendada ka tarbijate mõjutusel. Nii nagu osa tarbijaid hindab kliimaneutraalselt valmistatud või mahetooteid, peavad teised tähtsaks seda, et kaup või teenus vastaks õiglase kaubanduse põhimõtetele: näiteks et selle oleks valmistanud erivajadusega inimesed. Ka puudega inimesed ise märkavad kindlasti tööandjaid, kes on panustanud erivajadustega inimeste tööhõivesse.

Nii mõneski suuremas Euroopa riigis on kehtestatud nõue, kui palju peab tööandja puudega inimesi tööle võtma. Saksamaal peavad kõik avaliku ja erasektori tööandjad, kellel on vähemalt 20 töötajat, täitma 5 protsenti ametikohtadest erivajadustega inimestega. Prantsusmaal peavad üle 20 töötajaga ettevõtted palkama vähemalt 6 protsendi ulatuses vähenenud töövõimega inimesi. Kui seda ei tehta, peab ettevõtte maksma trahvi. Sarnane süsteem on ka Itaalias.

Kuigi sellised nn kvoodid näivad ahvatlevad, on neid Eestis keeruline või peaaegu võimatu rakendada, sest 95 protsenti Eesti ettevõtetest (neid on 156 000) on kuni kümne töötajaga väikeettevõtted. Samas töötab neis väikeettevõtetes Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooni ehk EVEA andmetel ligi 80 protsenti kõikidest töötajatest. Nagu eespool öeldud, on Eestis niigi kõrge tööhõive, mis tähendab, et kvoodi kehtestamine ei pruugi sisulist muutust kaasa tuua.

Puuetega inimesed tehisaru ajastul

Puuetega inimeste nõukoja teisel koosolekul arutati, mida ja kuidas on puuetega inimestel võita ja kaotada tehisaru üha laialdasemast kasutamisest. Õiguskantsleri nõunik esitas põhjaliku ülevaate, mida tuleks tehisaru kasutades silmas pidada, et inimõigused oleksid kaitstud. Tuleb endale teadvustada, et tehisaru kasutamisel on võimalik põhiõigusi rikkuda eriti intensiivselt, sest tehisaru suudab märkimisväärselt rohkem kui inimene. Tehisintellekti võime süstematiseerida, infot korjata ja profiile koostada erineb teistest tehnoloogiatest. Samas ei ole tehisintellekti toimetamised vajalikul määral läbipaistvad.

Oluline on, et edaspidi tehisaru lahendusi välja töötades ja kasutades arvestataks puuetega inimeste vajadusi ja kompetentsi juba arendusfaasis. See vähendab ohtu, et tehisaru kasutavate lahendustega diskrimineeritakse neid inimesi ja rikutakse nende õigusi.

Ka Eestis peab hoolsalt kontrollima tehisaru tehtavaid otsuseid, sest maailmas on olnud selle kohta mitmeid hoiatavaid näiteid. Mõni riik on avaliku sektori otsuste tegemisel liialt lootnud tehisarule ning see on toonud kaasa diskrimineerimist või suisa valesid otsuseid. Inimest ei tohi nende otsuste tegemisel kõrvale jätta.

Samas on puuetega inimestel tehisaru kasutamisest palju võita, sest see annab võimaluse puudest tulenevaid erivajadusi tasandada. Seetõttu peaks puuetega inimestele õpetama tehisaru kasutamist, et parandada nende tehisaru kirjaoskust. Tehisaru aitab nii mõnegi töö teha valmis kiiremini või ka paremini, aga selle, kuidas ja miks seda kasutada, peab igaüks ise välja mõtlema.

Ligipääs ruumidele ja teenustele

Lõppenud ülevaateaastal pöördusid inimesed õiguskantsleri poole taas ligipääsu puudumise murega.

Näiteks lõpetas üks pank teenuse pakkumise, mida inimene oli seni kasutanud arvete maksmiseks. Pank pakkus võimaluse teha edaspidi pangatoiminguid pangakontoris, kuigi see teenus on inimestele oluliselt kulukam.

Õiguskantsler selgitas oma vastuses, milliseid odavaid ja lihtsamad teenuseid pangad pakuvad. Ta [juhtis](#) ka Eesti Pangaliidu tähelepanu sellele, et iga pangatöötaja kohustus on pakkuda kliendile sobivaimat pangateenust. Pangal tuleb selgitada, milline on inimese jaoks kõige soodsam ja mugavam viis arveid tasuda. Õiguskantsler palus pangatöötajatele ka meelde tuletada, et nad arvestaksid klientidega suheldes nende erivajadusi. Nii saab vältida

tõrjumist ja diskrimineerimist ainuüksi põhjusel, et kliendil puudub ülevaade soodsatest pangateenustest.

Õiguskantsleri poole pöörduti ka kaebusega, et ühe kinoketi kodukorra kohaselt ei ole kinokülastajal lubatud siseneda saali koos abikoeraga. Koer tuleb jätta eraldi ruumi.

Õiguskantsleri nõunik selgitas teenusepakkujale, miks peab abikoer alati erivajadusega inimese lähedal olema: tema roll on tagada pidev meditsiiniline järelevalve või ohutus.

Õiguskantsleri kirjast lähtudes muutis kino kodukorda nii, et erandjuhtudel võib abikoera kaasa võtta ka saali, kui talle leitakse eraldi koht.

Inimesed, kes vajavad oma puude tõttu abikoera, peaksid saama koera kaasa võtta kõikjale, kus nad teda vajavad. Puude alusel diskrimineerimine ei ole kooskõlas ei põhiseaduse ega puuetega inimeste õiguste konventsiooniga. Sama põhimõtte on kirjas ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Puuetega inimeste õiguste konventsioonis on selgelt sätestatud, et puuetega inimestele peab olema tagatud samasugune ligipääs ruumidele ja teenustele, nagu on kõigil teistel inimestel (artikkel 9). Puuetega inimestel peab olema muu hulgas ligipääs ka etendustele, muuseumidele, raamatukogudele ja turismiteenustele.

Ligipääs peab olema ka infole. Sellega seoses paluti õiguskantsleril hinnata, kas Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) teleprogrammides pakutakse piisavalt viipekeelseid saateid.

Õiguskantsler [selgitas](#), et meediateenuste seaduse kohaselt peavad audiovisuaalmeedia teenuse osutajad järk-järgult muutma oma teenuse ligipääsetavaks puuetega inimestele, kasutades selleks subtiitreid, viipekeelset tõlget, kirjeldustõlget, eraldi audiokanaleid, teleteksti ja teisi lisateenuseid. Seega on Riigikogu seadusega kehtestanud, et teleprogrammid muudetakse ligipääsetavaks järk-järgult.

See seadusesäte sobib hästi kokku puuetega inimeste õiguste konventsiooni nõudega (art 4 p 2), et riik peab rakendama meetmeid, millega tagatakse järk-järgult puuetega inimeste majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste teostamine. Kultuuriministri määrusega on kehtestatud nõuded ERR-i teleprogrammide ligipääsetavusele (sh nõuded viipekeelsete saadete mahule) ja nende täitmise tähtsused. Viimase viie aastaga on viipekeelsete saadete maht ERR-i teleprogrammides märkimisväärselt suurenenud ning ERR-i plaanide kohaselt suureneb ka edaspidi.

Õiguskantsleri poole pöördus Tallinna linna elanik, kes oli nõrдинud aastaid kestnud parkimisrikkumiste pärast tema kodumaja ees Õismäel. Õiguskantsler [kirjutas](#) Tallinna linnapeale, et linn peaks mõtlema lahendustele, kuidas saaks parkimisreegleid ignoreerivad autoomanikud korrale kutsuda ja anda neile võimalus oma sõidukit seaduskuulekalt parkida.

Probleem ei ole pelgalt selles, et kortermajade piirkondadesse sõidukid ära ei mahu, vaid ka selles, et valesti pargitud sõidukite tõttu ei pääse (erivajadusega) jalakäijad liikuma. Olukord muutub eriti halvaks talvel, kui lumehanged piiravad liikumiseks vaba ala veelgi rohkem.

Tallinna abilinnapea vastas, et linnal on parkimispoliitika pikaajaline plaan, mis näeb ette ka parkimismajade rajamise. Tallinna arengustrateegia „Tallinn 2035“ kohaselt hakkavad Mustamäe, Lasnamäe ja Õismäe korterelamute elanikud edaspidi parkima oma autosid võimaluse korral mikrorajoonidesse rajatavates parkimismajades. Nii tehakse sõidukite parkimine linnas mugavamaks, tagatakse kortermajadele parem juurdepääs ning parandatakse üldiselt linnaelanike elukeskkonda.

Sotsiaalkindlustus ja -hoolekanne

Sotsiaaltranspordi korraldamine

Õiguskantsleri poole pöördus linnaelanik, kes oli mures oma puudega lapse kooliskäimise pärast. Nimelt nõudis AS Tallinna Linnatransport, et tema lapsega peab bussis alati kaasas olema tugiisik. Ettevõtte kehtestas sellise tingimuse pärast seda, kui laps oli pannud oma käitumisega bussijuhi ohtlikku olukorda. Lõpuks leidis linn noorele saatja (tugiisiku), kuid nelja kuu jooksul pidi ema iga päev lapsele koolimajja vastu minema, et nad saaksid koos bussiga koju sõita.

Õiguskantsleri [hinnangul](#) ei käitunud Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet õiguspäraselt, sest ei korraldanud ligi nelja kuu jooksul lapsele saatjat, nagu oli lubanud.

Õiguskantsler leidis, et sellist olukorda ei tohi lasta tekkida. Kuigi linnale on teada, et sotsiaaltranspordi osutamise käigus võib mõni sõitja käituda ettearvamatult või ohtlikult, polnud ametil tegevuskava, kuidas sellised olukorrad kiiresti lahendada. Amet seadis ohtliku olukorra põhjustanud sõitjale vaid tingimuse, et edaspidi peab tal olema saatja. Saatja leidmine võtab aega, aga lapsel on õigus ja kohustus iga päev koolis käia. Õiguskantsler palus ametil läbi mõelda, mida edaspidi ette võtta, kui puudega laps seab oma käitumisega ohtu

bussijuhi või kaassõitja.

Ehkki kirjeldatud olukord lahenes ja laps sai jälle koolis käia, tuleks kõigil linna- ja vallavalitsustel, kes hariduselu ja sotsiaaltranspordi korraldavad, läbi mõelda ka sellised juhtumid, kui tavapärane sotsiaaltransport ei toimi.

2025. aasta sügisel pöördus õiguskantsleri poole Eesti Puuetega Inimeste Koda murega, et erivajadustega lastele pole alati tagatud põhiseadusest tulenevat õigust haridusele. Õiguskantslerile on aastate jooksul palju kordi teatatud juhtumitest, kus õpilane on jäetud vajaliku abita, sest pole leitud tugiisikut või pole korraldatud transporti. Ka eelnevalt kirjeldatud sotsiaaltranspordi juhtum näitab, et linnavalitsus, kelle üks ülesanne on oma territooriumil hariduselu korraldada, ei suuda alati tagada, et kõik õpilased saaksid iga päev koolis käia ja õppida.

Sotsiaalhoolekande seaduse alusel saab inimene, kellel puue takistab isikliku või ühissõidukiga sõitmist, taotleda ja kasutada tema vajadustele vastavat transpordivahendit tööle või õppeasutusse minekuks või avalike teenuste kasutamiseks.

Õiguskantsler [pöördus](#) kirjaga Riigikogu sotsiaalkomisjoni poole ja küsis, miks ei kohusta seadus korraldama puuetega inimestele sotsiaaltransporditeenust, et nad saaksid sõita mujale kui tööle, haridusasutusse või avalikke teenuseid kasutama. Ülevaate aastal teatati õiguskantslerile juhtumist, kus kohalik omavalitsus keeldus puudega inimesele sotsiaaltranspordi korraldamast seetõttu, et ta soovis tööpäeva õhtul sõita koju vaba aja veetmise kohast.

Koduteenuse eest tasu võtmine

Õiguskantslerile kaevati ka selle üle, et Tartu linn otsustas hakata küsima tasu koduteenuse eest, mida seni osutati inimestele tasuta. Inimene leidis, et koduteenuse eest küsitava tasu maksmine (nn omaosalus) võib käia mõnele abivajajale üle jõu, mistõttu ta võib teenusest loobuda ja abita jääda.

[Õiguskantsler selgitas](#), et seadus lubab Tartu linnal kehtestada ja võtta koduteenuse eest tasu. Tõsi on aga see, et tasu maksmine ei tohi inimesele üle jõu käia ega takistada teenuse saamist. See põhimõte tuleb sotsiaalhoolekande seadusest.

Tartu linn kinnitas õiguskantslerile, et sellises olukorras on võimalik tasu suurust vähendada või inimene tasu maksmisest vabastada ning et seda on ka korduvalt tehtud. Tartu Linnavalitsuse kinnitusel täiendas linn oma veebilehte ja koduteenuse saajatele mõeldud infokirja ning lisas selgitused koduteenuse tasu vähendamise või selle maksmisest vabastamise kohta. Õiguskantsler tänas Tartu linna lahenduse otsimise eest.

Vähenenud töövõimega inimese kohustuslik kogumispension

Riik on kehtestanud sotsiaalmaksusoodustuse tööandjale, kes võtab tööle vähenenud töövõimega inimese. Soodustus seisneb selles, et riik maksab tööandja eest töötaja töötasult alampalga ulatuses sotsiaalmaksu. Õiguskantsleri poole pöördunud inimene ei olnud rahul, et riik suunab kogu sotsiaalmaksu pensioni osa (20 protsenti) esimesse pensionisambasse, jättes teise pensionisambasse kande tegemata. Inimene leidis, et nõnda kohtleb riik vähenenud töövõimega inimesi ebavõrdselt, kuna nende eest riigi poolt makstava sotsiaalmaksu arvel ei suurene nende kogumispension ehk teine pensionisammas, vaid üksnes riiklik vanaduspension ehk esimese samba pension.

Õiguskantsleri nõunik arutas seda küsimust Rahandusministeeriumi ametnikega ning ministeerium oli valmis tegema ettepanekut sotsiaalmaksuseaduse muutmiseks. Riigikogu võttiski 3. detsembril 2025 vastu sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse, millega tagati vähenenud töövõimega töötajate võrdne kohtlemine pensioniõiguste tekkimisel. Sotsiaalmaksuseaduse muudatus jõustus 1. jaanuaril 2026.

Puuduva töövõimega inimese õppelaenu tagasimaksmise kohustus

Õppetoetuste ja õppelaenu seadus näeb ette, et kui laenusaajal tuvastatakse pärast laenu võtmist puuduv töövõime, siis võtab riik laenusaaja kohustuste täitmise üle.

Õiguskantsleri poole pöördus inimene, kelle õppelaenu tagasimaksmise kohustust keeldus Sotsiaalkindlustusamet üle võtmast. Otsust tehes lähtus amet inimese ligi kümme aastat varem tuvastatud terviseseisundist. Sel ajal oli kindlaks tehtud, et inimene on 80 protsendi ulatuses töövõimetu. Õppelaenu võtmise ajal 2023. aastal oli aga avaldajal tuvastatud osaline töövõime.

Õiguskantsleri nõunik küsis Sotsiaalkindlustusametilt ja Sotsiaalministeeriumilt, miks ei lähtuta otsuse tegemisel inimese töövõimest, mis tal oli õppelaenu võtmise ajal. Arutelude tulemusel muutis Sotsiaalkindlustusamet oma halduspraktikat. Alates 2026. aasta juunist

võtab amet laenukohustuse otsuse tegemisel aluseks inimese töövõime, mis tal oli õppelaenu võtmise ajal.

Tööea alampiiri muutmise mõju puudega laste toetustele

Riigikogu muutis puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadust, mille kohaselt ei loeta 16-aastaseks saanud puudega lapsi enam tööelisteks. Õiguskantsleri poole pöördus lapsevanem, kes soovis, et need seadusemuudatused jõustuksid varem ja puudutaks ka tema last.

Töövõimetoetuse seaduse muudatused jõustuvad 1. veebruaril 2027. Muudatustes on sätestatud, et need 16–18-aastased, kellel on enne seda kuupäeva tekkinud õigus saada töövõimetoetust, saavad seda ka edaspidi.

Õppimiskohustusliku lapse töövõime hindamine ei tähenda, et laps peab töövõimetoetuse saamiseks tööle minema. Seaduses sellist kohustust pole. Makstes enne

1. veebruari 2027 16-aastaseks saanud noortele töövõimetoetust, soodustab riik laste toimetulekut. Seega ei ole alust pidada 1. veebruaril 2027 jõustuvaid töövõimetoetuse seaduse § 27 lõikeid 12 ja 13 põhiseadusvastasteks.

1. veebruaril 2027 jõustuvad ka puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muudatused. Nende muudatuste kohaselt jätkatakse puudega lapse toetuse maksmist neile 16-aastastele, kes saavad 16-aastaseks 1. veebruaril 2027 või pärast seda. Enne seda kuupäeva 16-aastaseks saanud noortele maksab riik puudega tööelise inimese toetust, mis on võrreldes puudega lapse toetusega märksa väiksem. Kui 16-aastaseks saaval lapsel võib olla õigus saada ka töövõimetoetust, mis on oluliselt suurem kui puudega lapse toetus, ei jää tema sissetulek puudega tööelise inimese toetuse saamise tõttu väiksemaks. Vastupidi, töövõimetoetuse ja puudega tööelise inimese toetuse saajad on paremas olukorras kui need noored, kes hakkavad 1. veebruarist 2027 riigilt saama üksnes puudega lapse toetust.

1. veebruaril jõustuvate seadusemuudatuste mõju võib olla ka selline, et riik maksab mõnele alla 18-aastasele noorele küll puudega tööelise inimese toetust, ent mitte töövõimetoetust. Selline olukord ei saa siiski olla valdav, mistõttu leidis õiguskantsler, et mõistlik on anda hinnang siis, kui niisugune olukord tekib.

Eestkoste korraldus

Õiguskantsler esitas [arvamuse](#) kavandatavate seadusemuudatuste kohta, mis puudutavad teovõime piiramist ja eestkostja määramist. Muudatused plaanitakse teha perekonnaseaduses, tsiviilkohtumenetluse seadustikus ja tsiviilseadustiku üldosa seaduses.

Õiguskantsler märkis, et eestkotesüsteemi korrastamine on puuetega inimeste õiguste konventsiooni vaimus. Oleks vaja läbi arutada, millist kaitset mõned täisealised psüühikahäirega inimesed vajavad ning kuidas seda kaitset tagada. Oluline on, et kaitstakse neid, kes seda päriselt vajavad. Õiguskantsler juhtis tähelepanu ka ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni sätetele ja selle täitmist kontrolliva komitee kommentaaridele.